

Doğruyu Söylemekle Doğruyu Yaşamak Aynı Şey Değildir!

Bediüzzaman Said Nursi'nin çok veciz bir ifadesi var: **“Senin üzerine haktır ki, her söylediğin hak olsun. Fakat her hakkı söylemeye senin hakkın yoktur.”** Buradaki düşünce yazımın başlığını önemli ölçüde kapsıyor. Eksik kalan kısımlarını da merhume mütefekkirlerimizden Alev Alatlının **“Her yasal hak, helal değildir!”** ifadesiyle kapatabiliriz. Şimdi bunları örneklerle biraz açalım isterseniz.

Patavatsızlık dediğimiz davranışlar, aslında söylenen söz doğru da olsa yersizliği ve bazen de hadsizliği tanımlamak için kullanılır. Fiziyonomi ilmine göre, etli ve dışa dönük dudaklı insanların patavatsızlığı belirgin özelliklerindedir. Burçlar açısından bakıldığında yay, koç, ikizler ve oğlak burcunda doğan insanların patavatsız olabilen karakterlere sahip oldukları bilinir.

Nispeten etli dudaklı ve ikizler burcundan birisi olarak, istemeden de olsa patavatsızlıklar yapabildiğimi itiraf etmem lazım. Her ne kadar kendimle mücadele etsem de bazen ipin ucu kaçıyor ve pişman olabileceğim sözler söylüyorum. Mesela geçmiş bir günde, muhafazakâr camianın sevip saydığı bir sunucu ağabeyimizle şahsen tanıştırılma imkânım oldu. Kendisiyle tokalaşırken aslında iltifat etmek isterken çok iyi görüldüğünü sadece biraz kilo aldığını söylemiş bulundum. Anında olumsuz etkilendi ve alındığını hissettirerek iletişimi kapattı. Hâlbuki kırk yılın başında tanışmışken, üstelik cidden sevip sayıyorken, ne gerek vardı böyle filtresiz konuşmaya değil mi? Veleve ki göbeği çıkmış olsun, bana mı kalmıştı hatırlatmak? Doğruyu söylemek başka, her doğruyu ulu orta söylemek başka bir şeydir.

Kurumsal ve hukuksal düzlemde doğru gibi gözüken bir çok mesele haksız, zararlı ve kötü olabiliyor. Aklın, mantığın, İslam'ın karşı çıkmasına rağmen, boşanan erkeklerin eski hanımlarına ömür boyu ve her yıl mahkemeye otomatik artan süresiz nafaka, avukat ve yargı masrafı ödemesi maalesef yasaldir ama asla doğru ve helal değildir!

7 Ekim 2023'de Hamas mücahitlerinin bu kadar zulüm yeter artık diyerek, siyonist işgal devletine operasyon yapmasından sonra Filistinli Müslümanlara yönelik başlatılan katliam, vahşet, açlık ve insanlık dışı muameleler karşısında bütün İslam ülkeleri sınıfta kaldı, rezil ve zelil oldular! Türkiye'nin

siyonist İsrail devletine olan ticareti kesilsin diye yapılan çağrılar aylarca karşılıksız kaldı. En sonunda ticaretin varlığı itiraf edilerek resmen sonlandırıldığı duyuruldu. Kağıt üzerinde israile doğrudan ticaret azaldı. Ama Gazze'de sağlam bir binası veya kurumu kalmayan Filistin devletinin, işbirlikçi Mahmut Abbas yönetimindeki yapısı ile ticaret patlaması yapılarak, israilin eksilen kalemleri kağıt üzerinde Filistin ticaretine aktarıldı. Sayın Ticaret Bakanımız da büyük bir pişkinlik içinde İsrail ile ticaretimizin bittiğini söyleyebildi. Bu sırada limanlarımızdan İsrail limanlarına doğrudan veya dolaylı şekilde her türlü malzemeyi taşıyan gemi seferleri hiç durmadı. İncirlik ve Kürecik üsleri gibi siyonist kalkanlarını susturmak ise akıllarına bile gelmedi! Azerbaycan petrolünün israile akmasına, diğer ülkelerden kovulan Siyonist gemilerin limanlarımıza rahatça gelmesine dur denilmedi! Söylenen şey doğru ama yapılan şey asla doğru ve haklı değildi.

Doğruyu söylemekle doğru olmak arasındaki farklardan birisi de alimlerin ilmiyle amel etme sorumluluğudur. Yoksa kitap yüklü merkeplerden bir farkları kalmadığını bizzat Allah'ı Teala bildiriyor. Yine hikmet-i ilahi gereği, bu konuda da sabıkası en bozuk olanlar yahudi alimler olduğu için Cum'a Suresi 5. Ayetinde şöyle hitap edilmiş: **"Tevrat'la yükümlü tutulup da onunla amel etmeyenlerin durumu, ciltlerce kitap taşıyan merkebin durumu gibidir."** O yahudi alimleri ki kendilerine emredilen Tevrat hükümlerine uymadıkları gibi tahrif ederek değiştirdiler ve aslından uzaklaştırdılar.

Hülâsa; iki cihan serveri Resul'u Kibriya Hz. Muhammed Mustafa Efendimizin **"Beni bu ayetler yaşlandırdı!"** diye buyurduğu Hûd Suresi 112. ayetindeki **"Öyle ise emrolunduğun gibi dosdoğru ol. Beraberindeki tövbe edenler de dosdoğru olsunlar. Hak ve adalet ölçülerini aşmayın. Şüphesiz O yaptıklarınızı hakkıyla görür."** İlahi uyarısı hepimiz için ölene kadar dikkate almamız gereken temel nasihatlerden birisi olarak kalmalıdır!

Yüce Allah bizleri ve idarecilerimizi, hakkı bilip hakkı yaşayanlardan, ilmiyle amel ederek kötülüklerden sakınanlardan ve kötülükle mücadele edenlerden eylesin! **Amin!...**

Kimlerin Parasını, Nereye Harcıyoruz?

Hediyeleşmek, ilişkileri güçlendiren ve geliştiren, muhabbeti arttıran ve aynı zamanda **Sevgili Peygamberimizin** (s.a.v.) sünnet-i seniyyesi olan güzel bir adettir. Beklenen güzelliklerin yaşanması için büyük paralar harcamaya da gerek kalmaz. Çoğu kere, içtenlikle verilen çam sakızı çoban armağanı tabir edilen küçük hediyelerde oldukça etkili olabilir. Muhatabını düşünme ve değer verme duygusunun geçmesi yeterlidir.

Her güzel adette olduğu gibi, hediyeleşmede de yanlış veya kasıtlı tavırlar işin aslını bozar ve kişileri vebal içinde bırakabilir. Bu konuda insanların tipik yaklaşımını gösteren güzel bir anlatım şekli var:

*Bir insan, birisine başkasının parasıyla bir şey alıyorsa kalitesine bakar, fiyatını önemsemez.
Bir insan, birisine kendi parası ile bir şey alıyorsa fiyatına bakar, kalitesine çok bakmaz.
Bir insan, kendisine kendi parası ile bir şey alıyorsa, hem kalitesine hem de fiyatına bakar.*

Şüphesiz bu yaklaşımlar herkese şamil edilemez ama, genel bir durumu yansıttığı da ortadadır.

Karar verici durumunda olan insanların en önemli sorumluluklarından birisi de kendilerine emanet edilen kaynakları, **doğru** ve **verimli** şekilde kullanmalarıdır. Aile reisi, harcamalarını düzenlerken eşile birlikte makul bir planlama yaparak, bütçelerini en uygun şekilde kullanmaya çalışır. Özel sektör çalışanları kendilerine verilen yetki oranında yatırım ve harcama planlarını yapıp gerçekleştirirler. Kamu çalışanları da makam ve yetki seviyelerine göre az veya çok büyük tutarlarda bütçeleri yönetmek durumundadır.

Aile ve özel şirket işlerinde kasıtsız hatalar yapıldığında telafi etmek, veya en azından **helalleşmek** daha kolaydır. Çünkü muhataplar bilinir veya erişilebilir haldedir. Ancak, kamu

kaynaklarını kullanan kişiler için bu iş imkansızca yakın zor, **vebal ve sorumluluğu** da çok yüksektir. Çünkü bütün toplum adına iş gördüğünden ayrı ayrı her vatandaşın hakkı söz konusudur. Bu vatandaşlar arasında mazlum yetim ve öksüzlerin, kimsesiz ve düşkünlerin, çocukların, yaşlı ve hastalarında olduğunu düşünürsek işin **sorumluluğu** daha da iyi anlaşılacaktır. Yüklendiği yüksek vebal nedeniyle, kamu kaynaklarının çok iyi gözetilmesi gerekir. Aksi halde, getireceği **belalar** dünya ve ahiretimizi mahvetmeye yeterde artar bile.

Hep söylediğim bir gerçek var: “**Kamu malı ve parası kılçıklıdır. Kolayca girer ama çıkışı kolay olmaz, parçalayarak çıkar.**” Ama bu dünyada, ama öbür dünyada. Yasaların sağladığı şartlar ile kamu kolluk güçleri, kasıtlı ve hoyratça harcamaları bir noktaya kadar önleyebilir. Hatta, kişilerin tasarrufları görünüşte yasalara uygun da olabilir. Ama hakkaniyetli olduğu anlamına gelmez ve kişiyi **hesabını** vermekten korumaz.

En etkili denetim, kişinin ahlaki değerler ışığındaki **vicdan** sorgulamasıdır. Bunu kontrol ederken, sanki kendisine ve kendi parası ile alıyormuş gibi özenli olduğunu gözetmek zorundadır. Bir işi veya malı ucuza edinmek tek başına başarı değildir. İşin veya malın **sağlamlığı, kalitesi**, beklenen ömür süresinin **yeterliliği** esastır. Projelerin çok ucuza ama kalitesiz ve yetersiz yapılması, kaliteli sayılacak işlerin proje maliyetinin piyasa şartlarından çok yukarılarda gerçekleşmesi elbette yanlış ve sorgulanması gereken durumlardır. Kötü mal ve hizmetlerin çok pahalı şartlarda temin edilmesi ise açıkça **vatan hainliğinden** başka bir şey değildir.

Rabbimiz, bizlere hangi konumda olursak olalım, sanki kendimize ve kendi paramızla harcama yapıyormuş gibi dikkatli ve özenli davranmayı **nasip** etsin. **Evlatlarımıza** en başta aile ortamında, sonra okul ve iş yerlerinde kamu kaynaklarımızı bilinçli kullanacak **şuuru** vermemiz gerekiyor. Gerçek tasarruf, kaynakları verimli ve yerinde kullanmakla sağlanır. Bir yandan ekmeğimizi israf etmeyelim diyerek kampanyalar yaparken, diğer yandan tonlarca ekmeğe bedel yanlış veya gereksiz harcamalardan kaçınmalıyız. Bunun için ise, yöneticilerimizde temel **ahlaki değerlerin** yanı sıra **ehliyet** ve **liyakat** esaslarını gözetmemiz şarttır.

İyi ve güzel işlere vesile olduğumuzda devam eden her güzellikten bir hayır payımız olduğu gibi, şer işlere vesile olduğumuzda da işleyen her kötülükten veya noksanlıktan da bir günah hissemizin olacağını bilmeliyiz. Açıkça ferman eylemiş, bizleri yaratan ve sınamak üzere dünyaya gönderen Yüce Allah'ımız : “**Her kim zerre kadar hayır işlemişse onu görecektir. Her kim, zerre kadar şer işlemişse onu görecektir.**” (Zilzal Suresi 7. ve 8. ayetler)